

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1921 kl. 1/2 1 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2 om skrivelse till Kungl. Maj:t angående samhällets befriande från zigenare och andra tattare.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 234, har herr *Osberg* hemställt, »att riksdagen måtte besluta skrivelse till Kungl. Maj:t med framställning om skyndsamt utredning att på lämpligaste sätt befria samhället från zigenare och andra tattare». *Motionen.*

Med avseende på motiveringen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

De missförhållanden, som av motionären beröras, äro otvivelaktigt av *Utskottet.* den art, att de förtjäna statsmakternas uppmärksamhet. De olägenheter av olika slag, som åtfölja de kringströvande zigenar- och tattarföljernas uppträdande, äro välbekanta och äro särskilt i vissa delar av landet kännbara. Att skydds- och uppfostringsåtgärder gent emot dessa socialt mindervärdiga samhällselement äro av behovet påkallade synes uppenbart, varför utskottet för sin del finner syftet med förevarande motion behjärtansvärt.

Utskottet får emellertid påpeka, att samhället redan nu med stöd av gällande lagar och författningar har vissa medel i sin hand till skydd mot nämnda folkelement. Sålunda föreskriver lagen angående förbud för vissa

utlänningar att här i riket vistas den 14 september 1914, att »utländsk zigenare ävensom utlänning, som uppenbarligen har för avsikt att söka sitt uppehälle genom bettlande eller att under vandring från ort till annan vinna sin utkomst genom utförande av musik, förevisande av djur eller annan dylik sysselsättning, må vid ankomsten till riket eller omedelbart därefter av polismyndighet avvisas». Vidare äger enligt samma lag Konungens befallningshavande rätt att meddela förordnande om utvisning av i riket vistande utländska zigenare. Enligt gällande passförordning (kungl. kungörelsen den 26 november 1920 om övervakande av utlänningar i riket) skall utlänning, som vill uppehålla sig i riket, vara försedd antingen med viserat pass eller uppehållsbok. I annat fall skall han av polismyndighet meddelas föreläggande att inom viss tid lämna landet.

Det vill härav synas, som om myndigheterna ägde möjlighet till ganska omfattande kontroll åtminstone ifråga om zigenarne.

Vad de s. k. tattarna beträffar, vilka i allmänhet torde vara svenska medborgare, finnas även beaktansvärda möjligheter till övervakande från samhällets sida med stöd av gällande lösdrivar- och fattigvårdslag. Av all erfarenhet att döma torde dock vida effektivare medel till kontrollåtgärder än de som nu stå till buds vara behövliga, varför en utredning i detta syfte utan all fråga synes synnerligen önskvärd.

En sådan utredning, närmast åsyftande förslag till åtgärder för beredande av ordnade förhållanden med avseende å vissa kringvandrare, i synnerhet de s. k. tattarna, har emellertid tidigare — redan år 1897 — genom riksdagsskrivelse (nr 80) blivit begärd. Av Kungl. Maj:t igångsattes också under den följande tiden vederbörlig utredning, och vissa förslag i ovannämnda syfte utarbetades. Frågan hann dock icke utöver ett förberedande stadium, då den år 1907 överlämnades till den detta år tillsatta fattigvårdslagstiftningskommittén, som sedermera varit sysselsatt med andra i dess uppdrag ingående ärenden. Efter vad utskottet har sig bekant är det emellertid nämnda kommittés avsikt att inom den allra närmaste framtiden i samband med frågan om revision av lösdrivarlagen upptaga även här ifrågavarande spörsmål till behandling. Då sålunda en utredning med i det stora hela samma syfte, som i motionen avses, redan är föranstaltad, kan en skrivelse i ämnet nu icke anses av behovet påkallad.

Med stöd av vad ovan anförts får utskottet därför hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon
andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 22 februari 1921.

På utskottets vägnar:

Erik Fast.

Närvarande vid förevarande ärendes slutbehandling: herrar *Block,* Fast, Isaksson, Schill, Johansson* i Bro, *Hellberg, Olsson* i Labbemåla, *Clemetson, Törnkvist, Larsson* i Sjötorp och *Högström.**

---

*) Icke närvarande vid justeringen.